

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках) тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою і термінологією з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формувати правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, диференціювання властивостей, вивчення властивостей.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визнати розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі, використовувати у разі потреби невербалальні засоби спілкування за умови ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів зв'язку.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, наявність навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого обговорювання; застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до рівня навчальних стратегій для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та чисельною інформацією; встановлювати відповідність між математичними об'єктами та їх навколошньою дійсністю (природними, культурними, технічними тощо); змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі; інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного технологічного, економічного та оборонного потенціалу держави, успішного життя та соціального становлення.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язкове вивчення математики в умовах конкретної ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках та технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальних знань та методів; усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях та їх впливу на суспільство.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють фундаментальні закони природи та явища.</p>

		людської діяльності на природу
5	Інформаційна-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання та технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати методи та засоби діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нової освіти; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність та підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати та обираючи рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та етичності рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати та вирішувати конфлікти, діяючи власними силами та зусиллями, шукуючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; прагнення до успіху; особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідеїв та підходів.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні завдання)</p>
8	Соціальна громадянська компетентність	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати та обираючи доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення, співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в команді, вирішувати соціальні проблеми, ситуацію, родинний бюджет; опіртунізувати в широкому колі послуг і послуг, споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших; прагнення до підтримки інших; походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на підтримку передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та обираючи культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування, виразно висловлювати свої погляди та емоції, використовуючи естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, ілюстрацій, макетів тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного різноманіття та усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні та екологічні проблеми, враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розуміння того, що вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета з іншими та їх взаємозв'язку; осмислення ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя.</p>

		зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного характеру сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	--	--

Ключові компетентності, спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскірні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскірні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Наскірні лінії	Коротка характеристика
Екологічна безпека й стабільний розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку.
Громадянська відповідальність	Проблематика наскірної лінії реалізується через завдання з реальними даними збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критичного погляду на навколошнє середовище і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Здоров'я і безпека	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє суспільства. Ця наскірна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів го різноманітних способів діяльності і думок.
Підприємливість фінансова грамотність	Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивні відчуття, виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посідючості, зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежності, самостійності.
	Завданням наскірної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства і формування навколо себе безпечне життєве середовище.
	Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто підкреслити, що це ризики для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом» (розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій).
	Наскірна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно реалізувати свої ідеї в реальному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансової грамотності (інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).
	Ця наскірна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо плану оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економічної незалежності.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 405)

№ п/п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Іноземні мови

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, встановлених у навчальних програмах окремих предметів.

Користуючись таблицею 10 до Типової освітньої програми, у Бологинівському ЗЗСО І-ІІ ст. складено наступний навчальний план для 5, 6, 7 та 8 класів

№ з\п	Навчальні предмети				
		5	6	7	8
1	Українська мова і література	5,5	5,5	4,5	4
2	Німецька мова	2	2	2	2
3	Англійська мова	3	2	2	2
4	Зарубіжна література	2	2	2	2
5	Історія України	1	1	1	1,5
6	Всесвітня історія		1	1	1
7	Правознавство				
8	Математика	4	4	4	4
9	Інформатика	1	1	1	2